

Refugium for fremtiden – om biodiversitet i dansk litteratur

Foredrag ved cand.mag. Birgitte S. Ivertsen

I forbindelse med seminar:

Klima, miljø og landskab i litteraturen – netop nu

Københavns Universitet

Fredag den 24. april 2009. Aud. 23.0.50

Tilrettelæggelse: ph.d., postdoc Mirjam Gebauer

Abstract

Er der potentiale i landskabets forladte, ubenyttede arealer? Og hvordan forholder litteraturen sig til det? I "Det tredje landskabs manifest" (2004) ser Gilles Clément arealerne som hjemsted for genopretning af naturens oprindelige kompleksitet og biodiversitet. De kan være et refugium for fremtiden, hvor naturen kan få frit spil, mens gartneren facineret observerer og tager ved lære af de biologiske processer. Tankegangen gør op med nogle af industrisamfundets bagsider - fx den ensidige udnyttelse af naturens ressourcer. Er der en litteratur med tilsvarende synspunkt? Og hvori adskiller den sig fra industrialiseringens litteratur? Spørgsmålene vil blive afsøgt i tekster af Inger Christensen, Niels Lyngsø og Ursula Andkjær Olsen.

Litteraturliste

Skønlitteratur

Christensen, Inger: *Samlede digte*. 1998. København: Gyldendal.

Christensen, Inger: *Hemmelighedstilstanden*. Essays. 2000. København: Gyldendal.

Christensen, Inger: *Del af labyrinten*. Essays. 1982. København: Gyldendal.

Christensen, Inger: *Azorno*. Roman. 1967/2005. København: Gyldendal

Lyngsø, Niels: *39 Digte til det brændende bibliotek*. Digte. København: Gyldendal.

Lyngsø, Niels: *Force Majeure*. Digte. 1999. København: Borgens Forlag.

Lyngsø, Niels: *Maske & Maskine*. Digte. 1992. København: Borgens Forlag.

Lyngsø, Niels: *Morfeus*. Digte & Poetik. 2004. København: Gyldendal.

Lyngsø, Niels: *Stof*. Digte. 1996. København: Borgens Forlag.

Lyngsø, Niels: *Værket og verden*. Essay. 1997. In: *Perspektiver i nyere dansk litteratur*.

Redigeret af Neal Ashley Conrad (m.fl.). København: Forlaget Spring.

Lyngsø, Niels: *Væskers vandring gennem porøse vægge og hinder*. Roman. 1992. København: Borgens Forlag.

Olsen, Ursula Andkjær: *Atlas over huller i verden*. Digte. 2003. København: Gyldendal.

Olsen, Ursula Andkjær: *Havet er en scene*. Digte. 2008. København: Gyldendal.

Olsen, Ursula Andkjær: *Skønheden hænger på træerne*. Digte. 2006. København: Gyldendal.

Olsen, Ursula Andkjær: *Lulus sange og taler*. Digte. 2000. København: Gyldendal.

Olsen, Ursula Andkjær: *Ægteskabet mellem vejen og udvejen*. Digte. 2005 København: Gyldendal.

Hallo jeg er vejret. 12 digte om klima. 2008. København: Borgen og Klima- og Energiministeriet.

Faglitteratur

- Braae, Ellen: *Nye landskabsarkitektoniske udfordringer*. Uddrag af tiltrædelsesforelæsning ved Skov & Landskab på Københavns Universitet. In: *Landskab*. 02/2009: 24-29.
- Bukdahl, Lars: *Generationsmaskinen. Dansk litteratur som yngst 1990-2004*. 2004. København: Borgen.
- Clément, Gilles: *Manifeste du Tiers Paysage*. 2004. Gilles Clément.
- Enemærke, Simon: *Spot en tomt – den urbane udeskole*. Sammenfatning af speciale ved Skov & Landskab KU Life. 2008. In: *Landskab*. 02/2009: 30-32.
- Hansen, Jacob: *Litterære verdensbilleder. Menneske og natur hos Solvej Balle, Merete Pryds Helle, Niels Lyngsø*. 2000. København: Museum Tusulanums Forlag.
- Hauxner, Malene: *Det tredje landskabs manifest*. Videnblad 3.0-20. November 2008. Videnblade Park og Landskab. København: Skov og Landskab.
- Jørgensen, Anne Mette K. (m.fl.): *Den globale opvarmning – Bekæmpelse og tilpasning*. 2002. København: Gads Forlag.
- Land Use, Land-Use Change, and Forestry*. IPCC, 2000a. Special Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change. Redigeret af Watson, Robert T.; Ian R. Noble, Bert Bolin, N.H. Ravindranath, David J. Verardo og David J. Dokken. Cambridge University Press, Cambridge.
- Skyum-Nielsen, Erik: *Engle i sneen. Lyrik og prosa i 90'erne*. 2000. København: Gyldendal.

Internet

- www.gillesclement.com/fichiers/_admin_13517_tierspaypublications_92045_manifeste_du_tiers_paysage.pdf.
- www.ipcc.ch/pdf/special-reports/spm/srl-en.pdf
- Indepth Arts News: *Glen Dimplex Artists Award Shortlist Announced 2001*. 2001-01-15 until 2001-05-01. Irish Museum of Modern Art. Dublin, IE.
www.absolutearts.com/artsnews/2001/01/15/27941.html
- Griffin, Jonathan: *Susan Philipsz. Songs as memorial; the precense of the past in empty spaces*. In: *Frieze*. 116/2008. www.frieze.com/issue/article/susan_philipsz

CD

- Rosing-Schow, Niels: *Sommerfugledalen*. Kor: Ars Nova. Dir.: Bo Holten. København: Wilhelm Hansen. Digte af Inger Christensen.
- Susan Philipsz. *Stay With Me*. Malmö Konsthall 2005-04-30 til 2005-08-14.
- Okbo, Morten: *Græsklart*. 2008. Exlibris. Digte af Ursula Andkjær Olsen.
- Raug, Pia: *det*. 1980. Exlibris. Digte af Inger Christensen.